

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Timofti Vladimir

judcători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de inculpatul Cotorobai Petru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Cotorobai Petru XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.07.2017 - 25.09.2018;

Instanța de apel: 12.10.2018 - 04.12.2018;

Instanța de recurs: 04.02.2019 - 25.06.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 septembrie 2018, procesul penal în învinuirea lui Cotorobai Petru de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, s-a încetat pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Cotorobai Petru a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

În conformitate cu art. 30 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional în privința lui Cotorobai Petru în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional, s-a încetat din motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material cauzat prin infracțiune, depusă de partea vătămată Sîrbu Sergiu s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Cotorobai Petru, este pus sub învinuire că, la 23.03.2017, aproximativ la orele 11-30, în urma unei neînțelegeri în trafic, pe str. Calea Moșilor în apropierea intersecției cu str. Ismail, mun. Chișinău, manifestând vădită lipsă de respect față de societate și

încălcând grosolan ordinea publică, i-a aplicat cet. Sîrbu Sergiu nu mai puțin de două lovituri cu pumnul în regiunea corpului din partea stîngă și nu mai puțin de două lovituri cu pumnul în partea dreaptă a feței, cauzându-i părții vătămăte dureri fizice și leziuni corporale sub forma de trauma cranio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, excoriații la nivelul feței și torace pe stînga, care în baza Raportului de expertiză judiciară nr.1117/D din 27.06.2017, se califică ca vătămare ușoară.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat Lazarev Octavian, care a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 septembrie 2018, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță și a-l recunoaște culpabil pe Cotorobai Petru de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) din Codul penal cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 de ore; încasarea de la Cotorobai Petru în beneficiul statului, cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor extrajudiciare (f. d. 32 și f. d. 42), în suma totală de 389 (trei sute optzeci și nouă) lei, precum și admiterea în întregime a acțiunii civile înaintată de către partea vătămată Sîrbu Sergiu în suma totală de 7405,00 lei, invocând următoarele argumente:

- instanța de fond, incorect a apreciat probele administrate legal în cadrul urmăririi penale și prezentate spre examinare, iar ca rezultat a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Cotorobai Petru, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal;

- la adoptarea hotărârii, instanța de fond, analizând cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și colaborării lor, incorect a statuat asupra faptului că în speță nu s-a reținut încălcarea grosolană a ordinii publice (acțiunea principală), acțiunile inculpatului Cotorobai Petru fiind încadrate, în baza art.78 alin.(2) din Codul Contravențional, ca vătămare intenționată ușoară a integrității corporale și în final a emis o sentință de încetare a procesului penal;

- în acțiunile lui Cotorobai Petru ce i se incriminează, se regăsesc elementele laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința în partea penală și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

A fost recunoscut vinovat Cotorobai Petru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și în baza acestei norme i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 ore.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat, că Cotorobai Petru, la 23.03.2017, aproximativ la orele 11-30, în urma unei neînțelegeri în trafic, pe str. Calea Moșilor în apropierea intersecției cu str. Ismail, mun. Chișinău, manifestând vădită lipsă de respect față de societate și încălcând

grosolan ordinea publică, i-a aplicat cet. Sîrbu Sergiu nu mai puțin de două lovituri cu pumnul în regiunea corpului din partea stîngă și nu mai puțin de două lovituri cu pumnul în partea dreaptă a feței, cauzându-i părții vătămăte dureri fizice și leziuni corporale sub formă de trauma cranio-cerebrală închisă manifestată prin comotie cerebrală, excoriații la nivelul feței și torace pe stînga, care în baza Raportului de expertiză judiciară nr.1117/D din 27.06.2017, se califică ca vătămare ușoară.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Cotorobai Petru a comis infracțiunea prevăzută la art.287 alin. (1) Cod penal, huliganismul, adică, încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod procedură penală, a ajuns la concluzia greșită că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal, ci a contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional și în conformitate cu art. 30 alin. (2) Cod contravențional și de a înceta procesul contravențional în privința lui Cotorobai Petru în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

Astfel, vinovăția inculpatului Cotorobai Petru în comiterea faptelor sus-indicate, este dovedită prin următoarea sistemă de probe veridice, concludente, pertinente și utile, care coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile părții vătămăte Sîrbu Sergiu;
- plângerea cet. Sîrbu Sergiu din 12.04.2017 (f. d. 12, 13);
- raportul de expertiză extrajudiciară nr. 1176 din 23.03.2017 (f. d. 31 – 32);
- raportul de expertiză judiciară nr.1117/D din 27.06.2017 (f. d. 41-42);
- ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă din 12.04.2017 (f. d. 24).

Apărarea a înaintat următoarele probe care ar demonstra nevinovăția inculpatului:

- declarațiile martorului Mîndrescu Vadim.

Instanța de apel a conchis că declarațiile martorului Mîndrescu Vadim nu pot servi drept temei de recalificare a acțiunilor inculpatului Cotorobai Petru pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional, deoarece ele nu corespund adevărului, sunt date cu scopul de a-l exonera pe ultimul de la răspunderea penală și se combat de întreaga sistemă de probe analizată mai sus și apreciată de Colegiul penal prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, care demonstrează cu certitudine vina inculpatului Cotorobai Petru în comiterea infracțiunii imputate lui.

Mai mult, instanța de apel apreciat critic declarațiile acestui martor precum că Cotorobai Petru doar s-a apărat și nu a lovit pe nimeni, deoarece ele se combat de întreaga sistemă de probe analizată mai sus, din care reiese că Cotorobai Petru, manifestând vădită lipsă de respect față de societate și încălcând grosolan ordinea publică, i-a aplicat cet. Sîrbu Sergiu nu mai puțin de două lovituri cu pumnul în regiunea corpului din partea stîngă și nu mai puțin

de două lovituri cu pumnul în partea dreaptă a feței, cauzându-i părții vătămate dureri fizice și leziuni corporale ușoare, astfel, dânsul va răspunde penal pentru faptele comise împotriva părții vătămate Sîrbu Sergiu.

Instanța de apel a menționat că, inculpatul, de facto, își recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate, însă apreciază critic declarațiile lui precum că, n-a manifestat vădită lipsă de respect față de societate și n-a încălcat grosolan ordinea publică, însă aceste argumente nu corespund adevărului și sunt înaintate de către inculpat în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, deoarece sunt contradictorii cu celelalte probe, analizate și apreciate mai sus, care demonstrează cu certitudine vinovăția lui în comiterea huliganismului imputat lui.

Așadar, prima instanță a pus la baza adoptării sentinței, declarațiile inculpatului Cotorobai Petru, precum și declarațiile martorului Mîndrescu Vadim, care de asemenea a declarat că partea vătămată a fost inițiatorul conflictului.

Instanța de fond nu le-a pus la îndoială și nu le-a apreciat critic cum a solicitat procurorul, declarațiile inculpatului, care evident este cointerestat de adoptarea unei hotărâri în favoarea sa, cu toate că această versiune a inculpatului a fost combătută prin declarațiile părții vătămate Sîrbu Serghei, care a afirmat că anume Cotorobai Petru l-a lovit de trei ori în regiunea pieptului. După aceste trei lovituri a mai primit două lovituri în față. Totodată, partea vătămată Sîrbu Serghei de asemenea expune gândurile consecutiv și în veridicitatea acestora nu pot fi nici un dubiu, or, ele sunt confirmate și de probele scrise și documentele analizate supra.

În continuare, instanța de fond a considerat neîntemeiate argumentele acuzatorului și a apreciat critic declarațiile părții vătămate Sîrbu Serghei, care au fost administrate în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare, au fost date atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată, fiind pertinente, concludente, utile și veridice cu toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și care a declarat că a fost lovit de Cotorobai Petru de trei ori în regiunea pieptului și a mai primit două lovituri în față.

Astfel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond, considerând că fapta inculpatului constituie contravenția prevăzută la art. 78 alin.(2) Cod Contravențional, n-a ținut cont de Hotărârea Plenului nr. 4 din 19.06.2006 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, or, din cele menționate reiese cu claritate că, de către Cotorobai Petru a fost încălcată și ordinea publică și manifestată o lipsă de respect față de societate. Partea vătămată Sîrbu Serghei a fost maltratată, fără motiv evident, în loc public, în prezența a mai multor persoane care se aflau în apropierea lui.

Instanța de apel a conchis că, toate probele prezentate de acuzatorul de stat au fost analizate și examinate minuțios de către instanța de judecată, cu respectarea principiului apărării și contradictorialității. În conformitate cu art. 101 Cod procedură penală, Colegiul penal apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței utilității și veridicității ei, din punct de vedere al coroborării lor, a dedus existența intenției în comiterea acțiunilor infracționale și vinovăția inculpatului Cotorobai Petru în faptele imputate,

prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și combat argumentele primei instanțe precum că Cotorobai Petru n-a comis huliganismul încriminat lui.

Raportând circumstanțele de fapt constatate în ședințele de judecată a instanței de apel, instanța de apel a conchis că, în cazul dat persistă latura obiectivă a infracțiunii și anume vătămarea corporală a părții vătămate a fost dovedită în instanță prin probe concludente și pertinente. Adică a fost stabilit raportul de cauzalitate între acțiunile inculpatului Cotorobai Petru și vătămarea ușoară a integrității corporale a părții vătămate Sîrbu Serghei.

Totodată, instanța de apel a specificat că, deși procurorul în apelul declarat solicită admiterea în întregime a acțiunii civile înaintată de către partea vătămată în suma totală de 7405,00 lei (f. d. 27), pe motiv că prin acțiunile sale ilegale, inculpatul Cotorobai Petru i-a deteriorat scurta și ochelarii părții vătămate, or, acestea n-au fost examinate și recunoscute ca corpuri delictive.

A mai menționat instanța de apel că, fapta a fost săvârșită de către inculpatul Cotorobai Petru până la 09 februarie 2018, când au fost abrogate prevederile alin.(2) al acestui articol, este evident că solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la Cotorobai Petru, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în mărime de 389 (trei sute optzeci și nouă) lei nu are suport juridic legal și astfel, Colegiul penal a considerat necesar de a o respinge.

Instanța de apel la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Cotorobai Petru, ține cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75-78 Codul penal, și anume, de gravitatea infracțiunii comise, motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de faptul că dânsul a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, anterior n-a fost condamnat, de faptul că circumstanțe atenuante și agravante nu sunt și consideră că îndreptarea și reeducarea lui este posibilă cu aplicarea pedepsei neprivative de libertate sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 ore.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 21 ianuarie 2019, prin intermediul oficiului poștal, în termen, declară recurs ordinar inculpatul Cotorobai Petru, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea recursului, invocând temeii de drept prevăzute de pct. 8), 12) și 16) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel nu a luat în considerație argumentele părții apărării și a făcut o referire foarte succintă și neproportională la declarațiile inculpatului, ale martorului și la versiunea apărării;

- din decizia instanței de apel nu rezultă o analiză a probelor și prin care probe concrete s-a confirmat vinovăția inculpatului;

- afirmațiile părții acuzării reprezintă o opinie subiectivă, iar prima instanță corect și justificat și-a motivat soluția;

- declarațiile părții vătămate nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare, deoarece nu au un grad minim de credibilitate;

- este eronată poziția instanței de apel privind faptul că, probele acuzării se completează reciproc, deoarece acestea sunt vagi și divergente;

- instanța de apel în mod greșit a interpretat și a aplicat dispozițiile art. 287 Cod penal, or, în acțiunile sale lipsește fapta infracțiunii de huliganism.

7. Procurorul prin referința depusă a solicitat declararea inadmisibilității recursului pe motiv, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent și respectiv decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit textului recursului declarat, recurentul invocă drept temeiuri pct. 8), 12) și 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul, când: *pct. 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; pct. 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; pct. 16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Cu referire la eroarea de drept indicată în recurs prin prisma pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul lărgit subliniază următoarele.

Potrivit art. 113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul lărgit reține că, argumentele recurentului, prin care se invocă că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii, deoarece materialele cauzei penale nu conțin probe care să dovedească vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, nu și-a găsit confirmare, deoarece probele acumulate și examinate de instanța de apel au fost apreciate potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă că inculpatul Cotorobai Petru a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal menționează că judecând apelul procurorului, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel instanța de apel corect ajungând la concluzia enunțată la pct. 4 din prezenta decizie, stabilind totodată, că vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin în baza probelor prezentate la cauza penală, care demonstrează vinovăția inculpatului înafara oricărui dubiu

rezonabil, iar careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului, nu au fost depistate.

Mai mult decât atât, Colegiul consideră necesar a menționa că, potrivit prevederilor art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei așa cum îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

De asemenea instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, menționate în pct. 6 din decizie, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare argumentată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-a însușit-o și a cărei reluare nu se mai impune.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în speță nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului prezența erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Cu referire la temeiul invocat de recurent pct. 12) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul lărgit atestă că, o astfel de eroare în speța dată nu se constată, deoarece, supunând verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept invocată de recurent în baza pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul a statuat ca fiind legală și întemeiată concluzia instanței de apel privind recunoașterea vinovăției inculpatului Cotorobai Petru în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, concluzie pe care instanța de recurs și-a însușit-o și în acest sens nefiind necesară o reinterpretație.

Mai mult ca atât, recursul nu conține o motivare în baza cărei norme urmau a fi încadrate acțiunile inculpatului decât cele incriminate conform art. 287 alin. (1) Cod penal, respectiv în situația în care inculpatul nu recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul lărgit nu întrevide posibilitatea reîncadrării acțiunilor inculpatului într-o altă normă penală, deoarece potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură penală, instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.

Reieșind din argumentele sus-menționate, Colegiul lărgit conchide că în speța dată nu se constată eroarea de drept prevăzută de pct. 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Cu referire la temeiul invocat în recurs în baza pct. 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci când: *norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție*, Colegiul concluzionează că argumentul indicat este de asemenea neîntemeiat,

deoarece recurentul n-a supus unei analize comparate hotărârile în speța examinată în ordine de recurs în privința sa prin prisma jurisprudenței invocate pentru a confirma incidența acesteia la caz.

Astfel, reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Astfel, reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurent prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) și 16) Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat de către inculpatul Cotorobai Petru, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 413-418 Cod de procedură penală adoptând o hotărâre legală și întemeiată.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar, declarat de inculpatul Cotorobai Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Cotorobai Petru XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **19 iulie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor